

Flyttåget vänder

Under de första 60 åren av 1900-talet fördubblades folkmängden i vårt län. År 1962 var vi nära 262 000 norrbottningar. Sedan dess har vi år för år blivit färre. Nu är vi nere på 249 000. Medan Norrbottens län befolkningsmässigt krympte med fem procent ökade Sveriges befolkning med 40 procent perioden 1963-2023. Men nu står vi inför ett trendbrott. I norr inträffar avgörande händelser på det ekonomiska området.

Ersnäsbladet är naturligtvis helt inriktat på livet i vår egen by. Men Ersnäs ingår också i ett vidare sammanhang. När något så omvälvande sker i vår omedelbara närhet, beslutade redaktionen att i detta nummer försöka ge en bild av denna industriella revolution. Vi valde att genomföra den ambitionen genom att kontakta och samtala med några personer med en central ställning i denna utveckling.

Det vanliga har under åren varit att Norrbotten befunnit sig bland de län i landet med den högsta arbetslösheten. Nu är det precis tvärt om. De allra färskaste noteringarna (mars 2024) visar att landets lägsta arbetslöshet finner vi i grannlandet Väster-

botten med siffran fyra procent; den näst lägsta i vårt eget län med 4,2 procent. Motsvarande siffra för län som Skåne, Södermanland och Gävleborg ligger på runt nio procent. En rejäl skillnad sålunda.

Många av de nya jobben besätts med folk ifrån andra länder. Detta är av godo men i en hel del fall skulle dessa platser också kunna fyllas av svenskar som går från arbetslöshet till jobb i norr. Detta förekommer naturligtvis men som siffrorna i förgående stycke visar skulle denna nordliga vandring kunna vara betydligt mer omfattande. Hur kommer det sig att så inte är fallet? Svaret är enkelt: fördomar. Sydsvenskarnas fördomar om hur det är att bo i norr. Bl.a. denna centrala fråga berörs i våra samtal på de följande sidorna.

Vi kan konstatera att de som kommer från andra länder ofta bär på färre fördomar. Där finns mindre av förutfattade meningar men desto mer av uppskattning. Det brev till ersnäsborna, som finns att läsa på sidan 6, är ett utmärkt exempel på detta.

Redaktionen

Lappuggla

Sveriges näst största uggle. Vårvintern är uggle-tid.

Fotograferad förra veckan i Ersnäs av Bo Axhammar.

Städkväll på Torget Torsdag 30 maj kl. 18.00

Nu är det dags igen. Det som ska fixas är krattning av gräsmattor samt bouleanan.

I händelse av regn/snö får vi i så fall återkomma med nytt datum.

Vi bjuder på kaffe med dopp.

Ta gärna med egen kratta.

Välkomna! Hamburgare efteråt, år 2017 ↑

KOMMANDE EVENEMANG

Nationaldagen 6 juni

Firas på Torget kl. 11.00-14.00
Svenska flaggan hissas kl. 12.15,
lotterier och våffelförsäljning.

Arr: Ersnäs IF

Klädbytdag 15 juni

i Ankaret kl. 10.00-13.00

Midssommar på Torget

21 juni kl. 12.00-14.00
Midssommarstången kläs, reses,
därefter dans. Dragning EIF:s
gräsklipparlotteri.

Arr: Byaföreningen

Ersnäsdagen 29 juni

Torget kl. 11.00-15.00

Marknad, Strömmingsklådda,
Hamburgare, Fika.

13.00 Årets Ersnäsare utses.
13.30 Systr. Ottosson uppträder.
14.30 Utlottning på medlemsskap
i föreningarna.

Lotterier och Ringkastning.
Loppis efter Ersnäsvägen.
Arr: Ersnäs IF och Byaföreningen

Ralph Lundstengården
kl. 11.00-15.00

Restaurang och Café.

Pubafton 29 juni på

Ralph Lundstengården

Logen kl. 20.00-01.00
Livespelning Neistenkangas Pojkar

Byaloppis i Ersnäs

Söndag 4 augusti kl. 10.00-14.00
Caféet öppet på
Ralph Lundstengården

Höstmarknad 31 augusti

Allt tack vare Lotta Månsson eller hur jag blev en bokmal

Jag lärde känna Lotta Månsson när jag var åtta-nio år. Hon klev rakt in i min värld genom föräldrarnas vänners dotter, ca sex år äldre än jag. Hon skulle sortera ut det hon tyckte sig ha vuxit ur, bokmässigt. Titeln var "Det är Lotta förstas!" av Merri Vik (eg Ester Ringnér Lundgren). Det var början till en lång bekantskap och cementerade mitt idoga läsande.

Vid tiden när läsandet om Lotta och hennes värld började bodde vi mitt emot en bokhandel. Böckerna, med röd rygg, kom ut med nya titlar två gånger per år. Strax före jul och strax före skolavslutningen i juni. Men först läste jag ikapp de böcker som kommit ut efter den första utgåvan. Då var det dags att genomlida väntan på ny bok. Då den anlönt till bokhandeln stod jag utanför dörren till Karlings Bokhandel och inväntade min bästis Kerstin. När vi köpt var sin av den nya boken var vi lyckliga. Att läsa den var som att suga på en karamell. Man ville att det skulle räcka länge samtidigt som man egentligen ville svälja hela godisen på en gång.

Kerstin och jag kom överens när det var dags att "prata igenom" händelseutvecklingen av Lottas liv och leverne.

Vi bände på innehållet, skrattade och jämförde oss med Lotta och hennes bästis Giggi. Med hjälp av vad Lotta berättade om sin hemstad försökte vi

till och med lista ut VAR hon bodde. Hon åkte UPP till Stockholm men NER till Göteborg. Det fanns en å, ett Tekniska Verken(?) och en gågata bl.a. Efter studier i en kartbok kom vi fram till att Linköping var staden. (Vi frågade min pappa vad "tekniska verk"

var och han trodde det kunde vara en omskrivning för SAAB om det var i Linköping). Uttrycket "böcker ger fantasin vingar" har nog aldrig varit mer påtagligt. Spekulationerna var vilda om vad som skulle hända i kommande utgåva. (Skulle hon kunna gifta bort sin moster med en deckarförfattare, hitta hemliga ritningar osv).

Tiden, och händelser, gick framåt och Lotta blev kär i Paul Ryd. Jag var tvärsäker att han såg ut som Paul McCartney. Paul som Paul. Min fyra år äldre syster – som hade The Beatles på "elefantbild" från Bild-Journalen – var ursinnig för att jag titt som tätt var på "hennes sida" av vårt rum för att noga betrakta Paul McCartney. Jag följde denna fiktiva flicka/tonåring tills hon tog studenten.

Idag finns alla mina böcker om Lotta kvar. Under pandemin fick jag för mig att läsa om dem. Jag konstaterade att tiden har gått. Könroller, språk och andra omständigheter var daterade. MEN jag tackar Lotta! Hon öppnade dörren till bokens och berättelsens värld, utanför barnböckerna, och gjorde mig till en inbiten läsare.

Carin Sundén

Den 1 juni kan du åter skriva startkort när du vandrar efter leden.

Och som vanligt har vi månadsutlottningar t.o.m. september för att slutligen lotta ut fler priser på samtliga månaders startkort.

Hembergsledgruppen

V i i arbetsgruppen för Hembergsleden vill gärna ha fler medlemmar. Skötseln av leden innebär bl.a. kontroll och ev. åtgärd av leden och dess skyltning samt att sköta utsättning och insamling av startkort. Våra mailadresser:

Krister Öhman, krister@krivision.se

Bo Axhammar, boax@bahnhof.se

Ingegerd S Ö, ingeagerd@krivision.se

Familjenytt

Inflyttade

Emil Johansson och Klara Carlstedt flyttade vid in på Ersnäsvägen 29 1 januari 2024.

Marianne Eriksson och söner Alvar och Valter finns sedan 1 april på Ersnäsvägen 28.

Född

Mina och Magnus Larsson på Ersnäsvägen 9, har fått sonen Melker den 10 april. Längd 51 cm och vikt 3690 g. Storebror heter Malte.

Avliden

Lena Engstrand * 31/8 1956 † 5/2 2024

Har du något till Familjenytt, skicka det till krister@krivision.se
Vi behöver hjälp med att få in uppgifter!

Två gäster på
Hembergsleden 2023

Byaloppis 4 augusti

Byns årliga loppis blir traditionsenligt första söndagen i augusti kl. 10.00-14.00. Jessica Rohdin är loppissamordnare och anmälan om deltagande görs till henne. Närmare information kommer via sociala medier.

Styrelser i föreningarna

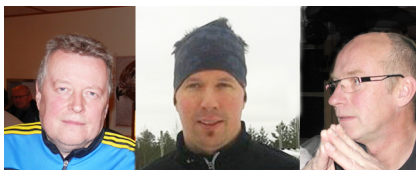
Ersnäs Byaförening

Ordf. Elaine Blomqvist, 076-645 12 01
Skr. Ingegerd S Öhman, 070-227 76 32
Kassör Siw Hansson, 070-303 84 13
Från vä: Elaine, Ingegerd och Siw

Ersnäs Idrottsförening

Ordf. Rickard Engström, 070-325 43 38
Skr. Bo Axhammar, 073-021 50 58
Kassör Anders Vikberg, 070-686 84 76
Från vä: Anders, Rickard och Bo

Vänortsföreningen ANEA

(Antnäs, Noveant, Ersnäs, Alvik)
Ordf. Elisabeth Greén, 070-227 54 43
Kassör Susanna Selberg, 070-621 01 99
Skr. Ingegerd S Öhman, 070-227 76 32
Från vä: Elisabeth, Susanna och Ingegerd

Svartskatan-Ersnäs Jaktklubb

Ordf. Mikael Eriksson, 070-661 44 81
Skr. Germund Beckenäs, 070-337 71 20
Kassör Susanna Andersson, 070-2209949
Från vä: Mikael, Susanna och Germund

Viltvårdsgruppen i Ersnäs

Jonas Seger, 070-37 333 03
På bilden till höger: Jonas

Ersnäs Samfällighetsförening

Ordf. Hans Å Strandberg, 070-586 79 33
Skr. Christina Holmberg, 070-393 25 53
Kassör Anne-Lie Ottosson, 0920-310 24

Maravägens samfällighetsförening

Ordf. Jörgen Hedman, 0730-89 55 00
Kassör Andreas Lindvall, 070-545 42 64
Sekreterare Daniel Lilja, 076-135 15 12

Vår hemsida www.ersnas.se innehåller bland annat information om föreningarna och kompletta styrelser.

Nominera Årets Ersnäsare

"Årets Ersnäsare" utses under högtidliga former på Ersnäsdagen den 29 juni kl. 13.00. Det kan vara en enskild person eller en grupp som gjort något fint för Ersnäs by som tilldelas utmärkelsen av juryn Ros-Marie Bäckström och Karolina Svärd.

svrd.karolina@gmail.com

Maila ditt förslag till Karolina Svärd senast 20 juni.

Fjolårets nominerade: Hans Sundén och Pär Isaksson -->

Medlemsskap i EIF och Byaföreningen

Familj: 225 kr, Enskild: 150 kr
Bankgiro: 5970-5996
SWISH: 123 264 83 68

Läs på www.ersnas.se

Här nedanför, i Redaktionsrutan, kan du läsa av manusdag och räkna fram utdelningsdag för Ersnäsbladet under hela året.

ERSNÄSBLADET

utges av Ersnäs byaförening och är öppet för alla (föreningar, företag och enskilda) med anknytning till byn och utkommer med fyra nummer per år.

Manusstopp under 2024 är onsdagarna **24 jan, 8 maj, 5 aug och 30 okt** och utdelning fredag 9 dagar efteråt.

I redaktionen:

Krister Öhman, tel. 070-635 67 74
E-post: krister@krivision.se

Elaine Blomqvist, tel. 076-645 12 01
E-post: smej045@lulea.se

Ingegerd Skoglund Öhman
tel. 070-227 76 32
E-post: ingegerd@krivision.se

Carin Sundén, tel. 070-623 66 67
E-post: sundencarin@gmail.com

Redaktionsmedlem emeritus:
Sven Persson, tel. 070-691 53 96
E-post: sven@snowkids.se

Ersnäsbladet finns att läsa/hämta från byns hemsida www.ersnas.se
Där finns även alla tidigare nummer.

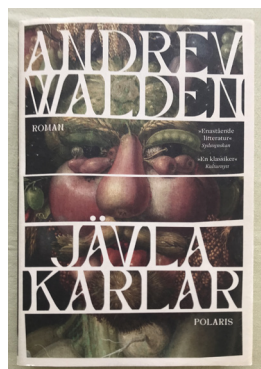

ERSNÄSBLADET

Nr 1 delades ut
15 april 1997

Boktips från Bokmalarna ARV

Färgmonstret Anna Lienas
Bok för barn 3 - 6 år.

Vuxenbok

Jävla karlar
Andrew Walden

Färgmonstret vet inte riktigt vad som hänt. Hans känslor har trasslat ihop sig och nu måste han reda ut dem. Tror du att han kommer att kunna skilja på att vara glad, ledsen, arg, rädd och lugn? Boken kan användas för att barn kan få hjälp med att sätta ord på sina känslor, och kan användas både hemma och i förskolan.

"En gång hade jag sju pappor på sju år. Det här handlar om det. Om något verkar otroligt kan jag lova att det är sant". Så börjar den, berättelsen om ett rörigt familjeliv där glädje, humor och hopplöshet blandas, sett ur ett uppväxande maskrosbarns ögon. En författardebut som tog alla med storm och nu filmas.

Här växer H2GS i Boden upp

Ersnäsbladet möter kommunalrådet i Luleå Kommun Carina Sammeli om landsbygdens möjligheter i en grönare framtid

Foto
Tomas Lundberg

Delar av Ersnäsbladets redaktion (nedan EB) bokade tid och styrde mot Stadshuset för ett samtal med kommunalrådet Carina Sammeli (nedan CS) om den gröna omställningens möjliga positiva konsekvenser för landsbygden.

EB: Va-frågan/infrastrukturen är en kärnfråga för vår utbyggnad. Vad säger Luleå kommun?

CS sammanfattar: Just nu har vi en ny VA-plan som skall fastställas i år. I VA-planen föreslår vi en utveckling av fällningsdammarna för att möjliggöra mer bebyggelse. Detta skulle medföra en ökad kapacitet, utan utbyggnad av ledningar. Tänkt start är år 2025 med avslut 2035. Detta skulle göra att VA-nätet klarar ca 700 nya bostäder, utan behov av att bygga nytt rensningsverk.

EB: Den sociala servicen på landsbygden en viktig del för att bosätta sig i byar. Ersnäs har sedan många år kö till sin förskola.

CS: Ja, det har fötts flera hundra barn färre nu i kommunen så vi kommer att ha minskande barnkullar. Vi kommer under några år ha överkapacitet i vissa förskolor. Vad gäller Sörbyarna har vi för liten kapacitet. Barn- och utbildningsförvaltningen, tillsammans med Infrastruktur och serviceförvaltningen, har uppdrag att titta på detta. Det är alltså för tidigt att ange VAR

utbyggnaden kommer att ske.

EB: Är kommunens avd för samhällsplanering redo att, tillsammans med oss, utveckla en detaljplan för bebyggelse/förtätning i Ersnäs?

CS: Varje by har gjort en utvecklingsplan så det finns bra material. I kommunen har vi något som heter Byggdialogen som man kan boka tid för möte med. Det går absolut utmärkt. Förslag läggs fram och analyseras efter realistisk möjlighet. Sedan får man ett beslut. Vad gäller just Ersnäs kan jag dock konstatera att kommunen äger väldigt lite mark i byn. Men vi gör två saker: Vi har tagit fram en rapport om byggande på landsbygd, för vi ska växa även på landsbygden. Det andra är att LuleBo fått uppdrag att bygga och tillhandahålla lägenheter eller radhus på landet. Anlysen om det är för pensionärer, blandade åldrar, regler för vem som får hyra bostäderna etc. är LuleBos analys. De har faktiskt redan idag en lista på fem-sex möjliga platser utifrån VA-, mark- och skolkapacitet som de får titta vidare på.

EB: hur bedömer kommunen möjligheten till nyinflyttning och ny arbetskraft?

CS: Intressant! LKAB har gjort en undersökning om just detta. Det var ganska många som var positiva att flytta norrut – men flest män och inte så många högutbildade kvinnor. Och vi VET att det är kvinnorna, generellt sett, som bestämmer var familjen bosätter sig. En utmaning att jobba med!

Inom bara industrin beräknar vi med 3-4000 nya jobb i Luleå-Boden de närmaste åren. Sen följer all "kringtjänster och underföretag" så det blir många, många fler. Idag har 1400 arbetslösa i Luleå och 600 i Boden. Vi kan ju erbjuda bra utbildningar.

Vi behöver styrmedel från staten men "tvångs-förflyttning" (EB Kommentarer: som det nästan var under 70-talet, fast i omvänd riktning) skall vi INTE ha! CS ger ett exempel:

Idag är "Jobbsökarbidraget" 2500 kronor. Det räcker bra mellan kortare geografiska avstånd. Men hur långt

räcker det för en som skall åka från Västerås till Luleå-Boden för jobbsök/intervju? Vi jobbar med Arbetsförmedling men framförallt med kommuner och Regionen för att skapa förutsättningar för större rörlighet. Vi har också ett nätverk med Gällivare, Kiruna, Boden, Luleå och Skellefteå. Luleå och Boden har ett mycket gott och nära samarbete i flera frågor, poängterar CS.

EB: Kan du ge föreningslivet och ersnäsborna några råd hur vi kan medverka i omställningsprocessen – en medverkan med fördelar både för vår by och för vår kommun?

CS: Tänk så här, fortsatt att göra det ni gör. Ni har ett aktivt föreningsliv. Låt idéer om utveckling av både by och kommun komma fram. Kommunen vill bygga nya bostäder i Ersnäs men vi behöver komma åt mark. Ni bybor känner markägarna. Jag vill också hålla fram Råneå Älvdals inventering av ödehus som ett praktiskt, positivt initiativ. Ödehus finns i alla byar. Fotografera, kontakta ägare och fråga om någon vill sälja. I början var man orolig över reaktionen hos ägarna. Men ingen tog illa upp.

Foto Åsa Bäcklin

"Gamla mosters hus vill väl ingen köpa" Men man hittade flera som var intresserade trots brist både på el och vatten. Det var en lärdom det!

Tiden gick fort. Vi tackar för oss. Går ut i marssolen där SM-veckan i Boden-Luleå om en liten stund skall invigas. Vi välkomnar den gröna omställningen och hoppas att vi med den också blir fler ersnäsbor.

Bo Axhammar och Carin Sundén

Utrikes inflyttning klarar Northvolt

Jenny Sundén är uppvuxen i Ersnäs och med sin familj också boende i vår by. Jenny är HR-chef (personalchef) vid Northvolt i Skellefteå. I den positionen har hon djupa kunskaper om den gröna omställningens konsekvenser på individnivå. Jenny ställde sig beredvilligt till förfogande för att svara på Ersnäsbladets frågor. Här följer Jennys insiktsfulla svar som säkerligen också kan inspirera oss i Ersnäs i vårt eget agerande.

Fråga: Northvolt har anställt och fortsätter anställa ett stort antal personer. Flertalet finns inte i norra Sverige eftersom Norr- och Västerbotten numera har landets lägsta arbetslöshet. Var får Northvolt tag på dessa nya arbetstagare?

Svar: Northvolt jobbar aktivt med hela världen som rekryteringsbas. Vi har medarbetare från 103 olika länder och endast ca 35 % av våra anställda kommer från Sverige. Som ett led i den strategin så är också företagsspråket engelska.

Fråga: Vi vet att det finns en mängd fördomar bland människorna i södra Sverige om hur det är att leva i norra Sverige. Är detta ett problem i Northvolts rekrytering av personal? Om ja, hur löser företaget detta problem?

Svar: Ja, det är över huvud taget svårt att få infödda svenska medborgare att flytta inom Sverige om vi frånser inflyttningen till större närliggande städer från landsbygden. Vi arbetar bl.a. med bemanningsföretag som fokuserar särskilt på att marknadsföra regionen i övriga delar av Sverige, och utifrån bemanningslösningen så erbjuds också en möjlighet att via bemanningsföretaget tillfälligt prova att leva och arbeta i Skellefteå, innan man fattar ett beslut att flytta för gott. Vi tror att detta sänker trösklarna för att flytta norrut.

Fråga: Många nyanställda kommer från andra länder. Vilka åtgärder vidtar Northvolt för att integrera dessa i den nya livsmiljön?

Svar: På Northvolt har vi en hel avdelning för s.k. relocation. (Ursäktat utrikiskan, men avdelningen heter faktiskt så i vårt engelskspråkiga företag.) Denna avdelning har till uppdrag att supportera alla inflyttande medarbetare och medarbetarens medflyttande, med allt som kan vara behövligt. Det kan handla om att få stöd att etablera svenskt personnummer, i vilka forum man kan leta bostäder, viss mått av kontaktförmedling för andrahandshyrning av bostad, information om den kyrkliga verksamheten på orten, förmedling av kontakter till idrottsföreningar, hjälp att etablera svenskt bankkonto, eller hjälp att knyta sociala kontakter genom inbjudningar till olika forum och evenemang.

Vi har även ett helt program för medföljare (spouse program). Främst handlar det om att etablera nätverk

för alla som kommer nya till orten, vi samarbetar så klart även med kommunen, föreningslivet, trossamfund och andra aktörer i detta. Dessutom överväger vi alltid möjligheten att anställa en medföljare. Om vi inte har någon passande roll att erbjuda, så stöttar Northvolt den medföljande att söka/finna arbete på orten inom andra organisationer.

Fråga: I Skellefteå liksom i Luleå finns en mängd byar runt om i kommunerna. Vet Du något om hur skelleftebyarna har påverkats av framväxten av Northvolt? Har byarna varit aktiva för att dra till sig inflyttarna?

Svar: Jag vet inte riktigt hur det har påverkat byarna, men jag vet att aktiviteter vidtas från kommunens och

Northvolts sida för att belysa möjligheten att bo på landet och beskriva hur man kan pendla in till staden för att arbeta i så fall. Många av våra utländska medarbetare uppskattar verkligen vår landsbygd och vill bo på det sättet. Samtidigt behöver vi jobba med lösningar för pendlingsmöjligheter, eftersom alla dessa människor från andra länder inte nödvändigtvis har svenska/europeiska körkort. Det är för övrigt ytterligare en sak som relocation team kan stötta inflyttande med, hur man tar körkort i Sverige. Andrahandsuthyrningen har hur som helst eskalerat i Skellefteå och som jag förstår det så kan man ganska lätt hyra ut hus/lägenheter även i byarna till nyinflyttande. Jag gissar att marknadsvärdet på boenden även i byarna har ökat sedan ett par år tillbaka till följd av det ökade trycket på bostäder.

Fråga: Nu jobbar Du i kommunhuset i Älvsbyn. Vilka är effekterna av omställningen i norr på denna kommun?

Svar: Jag börjar mitt arbete i Älvsbyn i maj, och hoppas att jag ska upptäcka att det finns medflyttande i

Boden som har partners som arbetar på H2 Green Steel, som mer än gärna vill arbeta som lärare, sjuksköterskor, läkare, tandläkare, undersköterskor, förskollärare m.m. i bl.a. Älvsbyn. I övrigt kan jag tyvärr inte uttala mig mer om just detta än.

Fråga: Vilket råd skulle Du vilja ge Ersnäs Byaförening för att den ska kunna medverka till att också vår by ska dra nytta av denna nordliga ekonomiska "revolution"?

Svar: Kanske att hitta samarbetsforum med H2 Green Steel för att lobba för bättre kollektivtrafiklösningar inom fyrkanten i alla pendlingsriktningar. Det skulle öka attraktionskraften för Ersnäs som boplatz för människor som vill bo på landet, men som inte nödvändigtvis har tillgång till bil. Att bjuda in nyinflyttade i regionen till Ersnäsdagen för att ge dessa nya medborgare inblick i både den svenska kulturen och livet på landet och kanske dessutom en möjlighet att knyta nya sociala kontakter. Det skulle även visa dessa människor och andra aktörer t.ex. Ralph Lundstengården och vad den kan ha att erbjuda till företag och privatpersoner.

Jag har upplevt att Skellefteå är en mycket öppen stad som gärna hjälper inflyttande och etablerar nya sociala kontakter. Det hoppas jag att människor i Ersnäs också ska se fördelarna med, och våga släppa in fler människor med varierande bakgrund, i sin bekantskapskrets. Min erfarenhet från Northvolt har lärt mig att jag har mer gemensamt med människor från andra delar av världen än vad vi har olikheter, och att det finns mycket intressant att upptäcka om världen och livet, genom nya bekantskaper. Det är oerhört berikande på ett annat sätt än det rent monetära!

Sven Persson intervjuade.

Visste du att: Northvolt omfattar en yta som motsvarar 77 fotbollsplaner och H2GS i Boden täcker en yta som 395 fotbollsplaner vilket ger perspektiv på hur stort projektet är.

I debatten har det antytts att det är skattefinansierat men det stämmer inte utan det är privata investerare som har satsat 75 miljarder.

SSAB kommer att investera ca 50 miljarder i ett nytt stålverk med elektro-stålugn, stränggjutning och ett nytt minimills valsverk. Målet är att investeringen skall göras med eget kassaflöde.

Kära Ersnäsbor

Ett inslag i samarbetet med den franska vänorten Novéant var ett utbyte av ungdomspraktikanter. 19-åriga Juliette Leuner var en av dessa. Hon blev så fäst vid vår bygd att hon blev kvar i två år (2014-2016), lärde sig svenska och blev en del av vårt dagliga liv. I februari i år återvände Juliette med sin sambo Vincent. Ersnäsbladet bad henne berätta om sitt återbesök.

Det är en ära att få medverka i en publikation med så gott rykte som Ersnäsbladet.

I februari hade vi nöjet att få besöka er. Efter att ha bott här i två år och att nu åtta år senare få återvända till denna trakt som blivit mig kär, har varit någonting speciellt. Och detta desto mer som det skett tillsammans med Vincent som jag idag delar mitt liv med.

Redan vid ankomsten den 9 februari fick vi vara med om en för oss speciell upplevelse: termometern visade minus 30. Och jag ska avslöja en sak; jag var överväldigad av att få återuppleva den intensiva känslan som sådan köld väcker i mig.

Landskapet i er region är så unikt. Det är ovanligt att se ett sådant snörikt landskap och ett isbelagt hav. Jag tycker mycket om att betrakta de snöklädda träden, helt fångade av den kraftiga kylan. Detta ger mig intrycket av att befinna mig i ett storslaget fantasilandskap men som ändå är helt verkligt och jag är hela tiden fångad av att en trakt, så behärskad av kylan, på sommaren helt byter skepnad och blir så grön.

Det som allra mest tilltalar mig vid mina sammanträffanden i Sverige: det är ert sätt att vara. Detta är nära förknippat med den omgivande naturen vilket skapar ett mycket anorlunda tillstånd. Buller, kommers, stress ersätts av lugn, ja ert område är så fridfullt. Man har ständigt lusten att vara utomhus, upptäcka och återupptäcka denna natur, att begrundna detta avkopplande landskap. Och däremellan gör man avbrott för en god fika i gott sällskap, att ägna sig åt sällskapsspel eller lägga pussel. Att göra enkla saker som ändå är så betydelsefulla för ens välbefinnande.

Under denna resa var jag så lycklig av att möta många av er på nytt. Jag har återsett vänner och personer som jag upplever som min familj därför att många bland er har hjälpt mig då jag bodde i Luleå. Ni har alla spelat en viktig roll i min utveckling som kvinna. En liten del av er ingår i den person jag är idag.

Varje gång jag reser till Sverige, då planet flyger över Norrbottens skogar, då kniper det till i hjärtat och jag har en känsla av att återvända hem. Jag har verkligen haft tur att jag fick möjlighet att delta i det projekt med utbyte av svenska och franska ungdomar som vänortsföreningen ANEA svarade för och att ha fått vara med om denna så unika erfarenhet som har gett mig tillfälle att upptäcka ert land och dess människor. Att få leva med i det lokala samhället är en alldeles speciell tillgång vilket gör en resa så mycket mer värdefull. Så än en gång tack för detta. Och än mer uppskattat eftersom Vincent har fått uppleva värmen i ert mottagande och bli delaktig i denna del av mitt liv. Detta är otroligt fint.

Att efter dessa åtta år kunna återvända hit - denna gång som turist - har gett mig tillfälle att återupptäcka alla de aktiviteter som man kan ägna sig åt här. Vi har åkt skidor (på längden) på det sätt som vi klarar av. Jag skulle tro att det såg lustigt ut då vi ansträngde oss med att t.ex. ta på skidpjäxorna. En fransk komiker har gjort en sketch där han jämför en fransk pappa med en svensk pappa. Den svenska pappan är alltid perfekt och vet hur man klarar av en massa saker medan den franska pappan alltid har svårigheter med att utföra de praktiska ting han måste göra. I det där ögonblicket kände vi igen oss del i den där sketchen.

Vi har åkt spark, ett alldeles speciellt färdmedel. Vi har t.o.m. haft en sparktävling med några barn som hejade på. Vincent vann eller rättare sagt jag lät honom vinna. Men säg inte detta till honom. Jag har på alla sätt försökt att övertyga honom om att flytta till Norrbotten och bo här.

Vi har gått på snöskor och upptäckt vandringsleder i trakten. Naturligtvis har vi använt oss av isvägen, ett ställe som jag alltid upplever så magiskt. Jag är avundsjuk på de skolungdomar i Luleå som på sina sporttimmar kan åka skridskor på isvägen.

Vi har bjudits på palt, en maträtt som jag saknat mycket och som passar så bra då temperaturen är minus 30. Men jag missade att hamna i paltkoma. Vi gjorde t.o.m. en grillning i den kraftiga kylan. I Frankrike väntar vi på sommarvärmen innan vi ägnar oss åt utegrillen medan i Sverige drar ni nytta av naturen oavsett väder. Det är en sådan inställning i ert land som jag älskar.

Naturligtvis var vi och såg en match med Luleå Hockey och vi förde uppenbarligen tur med oss eftersom Luleå vann!!! Vilken fin kväll för en sportfantast som Vincent. Vi hade tillfälle att träffa Linda, Ralph Lundstengårdens nya innehavare som tog emot oss för en fikaträff med medlemmar av vänortsföreningen ANEA. Och jag fick möjlighet att återvända till Ebbenjarka och träffa dess ledare, Anders och Lotta. Vi avslutade vårt norrbottensbesök med en samvaro med vänner som bor i Sikfors.

Fikaträff på Ralph Lundstengården

Efter tio dagar i Norrbotten inledde vi återresan med att besöka Elisabet och Sven i Gnesta, ett litet samhälle nära Stockholm. Där var det mycket mindre snö men den mänskliga värmen var densamma.

Tack till alla er vi träffade under denna resa. Ni har medverkat till att göra detta besök till en grandios upplevelse. En dag återvänder vi och varför då inte på sommaren den gången.

Juliette och Vincent

Juliette skrev på franska och Sven Persson översatte.

ANEA bjuder in sina medlemmar till digitalt möte med våra franska kamrater den 21 maj kl.19.30.

Bli gärna medlem!

Två möjligheter att studera detta nummers specialämne

Se programmet/filmen "Den gröna kapplöpningen" på SVT-Play.
59 minuter bra information om den gröna omställningen.

På vår hemsida, på första sidan, finns länken till Region Norrbottens rapport om Industriomställningen och dess samhällsekonomiska effekter, 50 sidor.

Ernsäspotatis

Minns ni potatistankarna i EB nr 119 från augusti 2023?

Nu startar processen för att ta fram en unik by-potatis. Om du vill följa arbetet och kanske bli odlare av potatisen om några år finns det nu en grupp på Facebook som du kan gå med i. Gruppen heter Ernsäspotatis och är öppen för alla.

Lotta Lauritz

Vårfågelskådning

Den 5 maj var det dags för fågel-morgon vid Svartskatans fågeltorn. Gunnar Tingvall från Norrbottens Ornitologiska förening guidade gästerna. Morgonen var kylslagen med nordlig vind och vid EB:s besök kunde bland annat rödbena, salskrake och knipor betraktas av de åtta personerna i tornet.

Ingegerd S Ö

Vi är lyckliga att leva i en demokrati. En hel del av vad som gäller i vårt land beslutas på europainivå. Använd Din rätt att påverka!

**Rösta i Europavalet
den 9 juni!**

Bagarstugan öppnar 15 maj.

Ring för info och bokning:
076-645 12 01

Anette ger grönt ljus för anställning!

Här får vi träffa Anette Sundström Head of People & Organization (HR-chef), en av dem som jobbar med att säkra rätt kompetens och medarbetare till H2 Green Steel i Boden. Anette har många års erfarenhet av arbete inom HR-området och berättar om sin vardag och om de möjligheter men naturligtvis utmaningar hon ser i svallvågorna av den gröna omställningen.

En ny kultur, en hoppfull framtid

Beslut och besked om en grön industrisatsning i Boden med upp till 2500 arbetstillfällen fram till 2030, var nog en glädjeraket i Boden med omnejd när det stod klart, 2020, att investeringsbolaget Vargas (som också har ägande i NorthVolt) skulle satsa på tillverkning av stål som reducerar utsläpp av CO2 med upp till 95%. Nu har det gått nästan fyra år och 2025 - början av 2026 skall produktion igång. Anette vill poängtera det goda samarbetet man har med Boden Kommun. Bl.a. har man veckovisa träffar med kommunen. Genomgångar av nuläge, utfall i ett antal frågor m.m.

Utmaningar och möjligheter

Rekrytering av personal är både en utmaning och en möjlighet. När man skall rekrytera mekaniker, elektriker, ingenjörer och andra tar man hjälp av stora rekryteringsbolag. H2GS har idag personal från ca 22 nationaliteter vilket är intressant utifrån HR-perspektiv. Anette nämner att H2 Green Steel utser faddrar eller "buddies" i företaget som ska stötta nya medarbetare att känna sig inkluderade och hemmastadd i sin nya miljö. En kollega som kan lotsa sina nya kollegor in i det "svenska vardagslivet". In i fritidssysselsättningar, kulturen på arbetsplatsen osv. Det visar sig vara en framgångsfaktor för att få anställda att känna att de hör hemma och vara inkluderade.

Rekryteringssfären hämtas både från Norden och utomnordiska länder. Här,

betonar Anette, är det viktigt att vi ALLA som bor eller kommer att bo i Norrbotten agerar som ambassadörer för Norrbotten och känner stolthet över vårt rika län. Vi har ju allt! Skärgård, skogsland, fjäll, fina städer med rikt kulturutbud och för många - lyxen att ha NÄRHET till alla delar. Inga bilköer att tala om samt relativt goda kollektiva förbindelser. Flygplats med många tillfällen att nå vår huvudstad på dryga timmen. Tryggheten och möjligheten att lättare få ihop det så kallade livspusslet. Fördomar om vårt län finns ju, tyvärr, därför är det viktigt att vi ger en rättvisande bild om vårt vardagsliv - långt från den schablonbild som bl.a. gavs i filmen Jägarna.

Idag har Sverige en ungdomsarbetslöshet på ca 25% så det finns under-

lag för unga personer att anta de erbjudanden som framtida arbetsgivare lockar med. Ett arbete för framtiden, för personlig utveckling och vidgade vyer.

Elen är en kärnfråga!

Vi har stora satsningar i länet som kommer att sluka el. Räcker det till allt och alla - frågar jag. Anette menar att staten också har ett ansvar i fråga om utbyggnad av tillgänglig elkapacitet. Här krävs samarbete, uthållighet, prestigelöshet och långsiktiga beslut. Just långsiktigheten i beslut och planer från politiken har alltid varit och är något som industrin rankar mycket högt.

Optimist inför framtiden. Vi drar alla, tillsammans, ett strå till denna stack. Är du det - optimist - frågar jag. Ja! säger Anette och lägger till, trots allt! Jag tror på att möjligheterna är större än svårigheterna. Det handlar ju faktiskt om något som är större - vår framtid. Våra investerare, banker tror på det och kunderna är beredda att betala för produkten.

Anette slutar vår telefonintervju med att säga: -Jag hoppas också att vi får credd utanför vår egen sfär/region över våra naturtillgångar som betytt och betyder så mycket för hela vårt lands välbefinnande. Vi skall vara stolta som bor i detta fantastiska län med så många möjligheter nu och inte minst i den tid som skall komma.

Carin Sundén

Inflyttade till Ersnäs

Emil Johansson och Klara Carlstedt flyttade vid årsskiftet 2023-2024 in på Ersnäsvägen 29. De är båda bördiga från Skellefteå, och flyttade från Svartöstan till Ersnäs. Emil är lokmekaniker på SSAB och Klara arbetar inom stöd- och service i Luleå Kommun. Båda är bilintresserade. Klara är ej med på bilden då hon var på jobbet vid vårt besök.

Ersnäsbladets och byaföreningens utsända hälsar familjerna varmt välkomna till byn och dess föreningsliv och aktivitetsmöjligheter.

De nyinflyttade välkomnas med en gåva i form av en reflexväst. Den kan vara värdefull vid promenader i vintermörkret.

Marianne Eriksson flyttade tillsammans med de två sönerna Alvar 5 år och Valter 2 1/2 år i början på april in på Ersnäsvägen 28. Familjen trivs i det behändiga huset. Båda pojkarna går i Ersnäs förskola, och Marianne arbetar på annan förskola.

Alexandra Laine och Jonas Hellström är sedan december 2023 de nya ägarerna på Svartskatavägen 471. De sökte sig från lägenhet i Luleå till ett boende nära skog och natur. Läget vid fjärden är perfekt, och ger dem och deras tre hundar en tillvaro med livskvalitet. Både Alexandra och Jonas arbetar inom statlig myndighet och de trivs i byn. Nu har de mött såväl svanar som tranor i sin närmiljö.

Ersnäsbaronen och Gustav III

Den 16 mars 2024 framfördes den dansföreläsning på Ankaret, (skolan Ersnäs) om den förfärliga händelsen på maskeradbalen den 16 mars 1792, och om "Ersnäsbaronens" eventuella roll i sammanhanget.

Medverkande var Herrskapsdansarna från Luleå hembygdsgille, Trio Majore, Hovdamer, Anckarström och Gustav III. Elisabeth Martinsson guidade oss genom dansföreläsningen.

Om "Ersnäsbaronen" Claes Samuel Lybecker deltog i planeringen av kungamordet är oklart.

Den enda källa vi har är August Nordström, skollärare här i Ersnäs på 1920-talet, som studerat hans dagböcker. Claus Samuel Lybecker föddes 1765 i Finland.

Det viskades dock att det var "något med honom". Det sades att han varit

med om att "mörda kungen", han måste hålla sig undan, därför tog han sin boningsort i vår nordliga landsända.

De som minns honom citerar ytt-randen av honom som; "Nog laddades pistolen i min kammare - men jag var inte hemma" och "den dagen kungen sköts var det mej en olycklig dag".

I det tredje äktenskapet, med Maria Britta Häggström från Bjurs-träsk, köper han 1823 en gård i Ersnäs och bodde där till sin död 1850.

"Beskyllningen av delaktighet i mordet på kungen plågade honom", skriver August Nordström. Det hörde till kvällsnöjet för den tidens busfrön att sjunga Anckarströmsvisan när de passerade Baronens gård; "Bekänn, bekänn käre Anckarström, vi viljom dej inget så illa". Detta vållade syn-

nerligen förtret, en dräng som brukade sjunga "förste tenor" i visan, kallade han vissehund.

Vi vill tacka Herrskapsdansarna, Trio Majore, Hovdamerna, Anckarström, Gustav III, Elisabeth Martinsson och så klart publiken, för en fantastisk kväll.

Ersnäs Byaförening och Hembygdsgruppen

Bilden tagen någon minut innan skottet avfyrares mot Gustav III

